

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 lipca 2014 roku po rozpatrzeniu wniosku z dnia 12 czerwca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił M. C. (1) prawa do wcześniejszej emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udowodnił wymaganego co najmniej 15 - letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy do zatrudnienia w szczególnych warunkach okresu od dnia 7 lipca 1977 roku do dnia 24 października 1979 roku oraz od dnia 7 października 1981 roku do dnia 30 września 1988 roku w (...) Fabryce (...) w Ł., z uwagi na brak świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął za udokumentowany ogólny staż ubezpieczeniowy wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999 roku w wymiarze 25 lat, 10 miesięcy i 6 dni, w tym 2 miesiące i 10 dni okresów nieskładkowych.

/decyzja k. 35-36 plik II akt ZUS/

W dniu 9 sierpnia 2014 roku M. C. (1) reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury stosownie do wniosku ubezpieczonego oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze poprzez przyjęcie, iż okresów zatrudnienia ubezpieczonego od dnia 7 lipca 1977 roku do dnia 24 października 1979 roku oraz od dnia 7 października 1981 roku do dnia 30 września 1988 roku w (...) Fabryce (...) w Ł. nie można uznać za okres pracy

w szczególnych warunkach i tym samym, iż ubezpieczony nie udowodnił wymaganego 15- letniego okresu pracy wykonywanej w tych warunkach w sposób stały i w pełnym wymiarze czasu pracy. Ponadto odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie przepisów proceduralnych poprzez dokonanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych sprzecznych

z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego ustaleń i przyjęcie, iż w spornych okresach nie był zatrudniony na stanowisku spawacza, które to stanowisko nie jest ujęte

w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku. W uzasadnieniu odwołujący podniósł, iż przez cały okres zatrudnienia w (...) Fabryce (...) wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy prace spawacza, pomimo zaszeregowania jego stanowiska w świadectwie jako „spawacz – ślusarz-blacharz”. Wskazano, że zawód spawacza jest, zgodnie z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

7 lutego 1983 roku pracą w szczególnych warunkach. W wykazie prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stanowiącym załącznik do powyższego rozporządzenia w Dziale XIV, poz. 12 wymienione są prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym. Nadto w Dziale III, poz. 78 wykazu jako prace w szczególnych warunkach wymieniono: szlifowanie lub ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne. Podniesiono, że są to typowe prace ślusarskie. Jakkolwiek wskazano, że ubezpieczony nie wykonywał prac ślusarskich, te jednak jeżeli dać wiarę wyłącznie dokumentom to i one potwierdzają uprawnienia ubezpieczonego do wcześniejszej emerytury. Nadto argumentowano, że ubezpieczony legitymuje się zaświadczeniem, z którego wynika, że wykonywał on pracę w szczególnych warunkach

i przysługuje mu prawo do wcześniejszej emerytury. Odwołujący stanął na stanowisku, że w danym stanie faktycznym odmowa przyznania wcześniejszej emerytury przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest bezpodstawna.

/odwołanie k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 11 września 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo organ rentowy wskazał, iż z okresu

zatrudnienia w (...) Fabryce (...) wnioskodawca przedstawił zaświadczenie z informacją, że stanowisko spawacz jest zaliczane do stanowisk, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach oraz świadectwo pracy, w którym wskazano że wnioskodawca zajmował stanowisko spawacz-ślusarz-błacharz. Organ rentowy stanął na stanowisku, że z uwagi na brak dowodów potwierdzających jednoznacznie jakie stanowisko i w jakim okresie zajmował wnioskodawca nie ma podstaw do zaliczenia spornych okresów do pracy w szczególnych warunkach.

/odpowiedź na odwołanie k. 13-13 odwrót/

Na rozprawie w dniu 11 stycznia 2016 roku pełnomocnik wnioskodawcy podtrzymał odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, natomiast pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/stanowisko pełnomocnika wnioskodawcy, stanowisko pełnomocnika ZUS: 00:01:09 - płyta CD k. 77/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca M. C. (1) urodził się w dniu (...).

/bezsporne, nadto wniosek – k. 1-8 plik II akt ZUS/

Wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę w dniu 12 czerwca 2014 roku. M. C. (1) nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

/wniosek – k. 1-8 plik II akt ZUS/

W okresie od dnia 7 lipca 1977 roku do dnia 30 września 1988 roku wnioskodawca był zatrudniony w (...) Fabryce (...) w Ł.. We wniosku w sprawie zatrudnienia pracownika z dnia 1 lipca 1977 roku wskazano, iż M. C. (1) zostanie zatrudniony na stanowisku ślusarz-frezer. W umowie o pracę z dnia 7 lipca 1977 roku pracodawca wskazał, że M. C. (1) został zatrudniony w Wydziale Mechanicznym N. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ślusarza – błacharza. Stanowisko takie zostało również wskazane w angażu z dnia 15 czerwca 1978 roku.

/świadectwo pracy – k. 17/18 plik II akt ZUS, umowa o pracę z dn. 7.07.1977 r., angaż z dn. 15.06.1978 r. – akta osobowe w kopercie k. 38/

(...) Fabryka (...) w Ł. zajmowała się produkcją maszyn jedwabniczych. Pod wydział mechaniczny podlegał oddział blacharni, prasy, krajalni i tworzyw sztucznych. Oddział blacharni był oddzielony od pozostałych oddziałów.

/zeznania wnioskodawcy: 00:07:24 – płyta CD k. 35 w zw. z 00:16:20 - płyta CD 77/

Ślusarze i blacharze zajmowali się przygotowaniem materiałów do spawania dla spawaczy.

/zeznania świadka R. K.: 00:33:40 – płyta CD k. 35, zeznania świadka F. O.: 00:47:01 – płyta CD k. 35/

Z dniem 20 kwietnia 1979 roku wnioskodawca ukończył podstawowy kurs spawania elektrycznego i wydano mu książkę spawacza.

/kopia książki spawacza – k. 55-57/

Pracownicy zatrudnieni na stanowisku spawacza musieli posiadać stosowne uprawnienia.

/zeznania świadka K. C.: 00:05:22, 00:10:41 – płyta CD k. 52/

Wnioskodawca został zwolniony z pracy celem odbycia służby wojskowej z dniem 24 października 1979 roku, w karcie obiegowej zmiany wskazano, iż zajmował stanowisko ślusarza-błacharza.

/karta obiegowa zmiany z dn. 20.10.1979 r. – akta osobowe w kopercie k. 38/

M. C. (1) odbywał zasadniczą służbę wojskową w okresie od dnia 25 października 1979 roku od dnia 6 października 1981 roku.

/okoliczność bezsporna, nadto – kopia książeczki wojskowej k.45-45a, wyciąg z książeczki wojskowej – k. 8 akt plik I (akta kapitałowe) ZUS/

M. C. (1) powrócił do pracy w (...) Fabryce (...) w Ł. z dniem 2 listopada 1981 roku. W umowie o pracę z dnia 2 listopada 1981 roku wskazano, że M. C. (1) został zatrudniony w Wydziale Mechanicznym N. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza-ślusarza. Stanowisko takie zostało również wskazane w karcie obiegowej zmiany z dnia 30 października 1981 roku, angażach z dnia 17 sierpnia 1982 roku, z dnia 31 marca 1984 roku, z dnia 7 stycznia 1985 roku. W angażu z dnia 18 grudnia 1986 roku wskazano, iż wnioskodawca jest zatrudniony na stanowisku spawacz-ślusarz-blacharz. Stanowisko takie zostało również wskazane w angażach z dnia 16 kwietnia 1987 roku, z dnia 20 października 1987 roku, z dnia 11 lutego 1988 roku oraz z dnia 2 maja 1988 roku.

/umowa o parce z dn. 2.11.1981 r., karta obiegowa zmiany z dn. 30.10.1981 r. angaż z dn. 17.08.1982 r., angaż z dn. 31.03.1984 r., angaż z dn. 7.01.1985 r., angaż z dn. 18.12.1986 r., angaż z dn. 16.04.1987 r., angaż z dn. 2.05.1988 r., angaż z dn. 20.10.1987 r., angaż z dn. 11.02.1988 r. – akta osobowe w kopercie k. 38/

Po powrocie z wojska wnioskodawca pracował na blacharni. Do jego obowiązków należało wyłącznie spawanie, nie wykonywał czynności ślusarskich. Ubezpieczony spawał elektrycznie, a w późniejszym okresie również gazowo.

/zeznania świadka R. K.: 00:28:19 – płyta CD k. 35, zeznania świadka F. O.: 00:42:31, 00:47:01 – płyta CD k. 35, zeznania świadka K. C.: 00:05:22, 00:10:41 – płyta CD k. 52, zeznania wnioskodawcy: 00:14:13 – płyta CD k. 35, 00:12:31 – płyta CD k. 52 w zw. z 00:16:20 - płyta CD 77/

Wnioskodawca pracował w ubraniu i obuwiu ochronnym, rękawicach oraz masce spawalniczej.

/zeznania świadka R. K.: 00:33:40 – płyta CD k. 35, zeznania świadka K. C.: 00:05:22, 00:10:41 – płyta CD k. 52/

M. C. (1) pracował w godzinach od 6.00 do 14.00, zdarzało się, że również 3 lub 4 razy w miesiącu pracował w godzinach nadliczbowych. Nie było w pracy żadnych przestojów, wnioskodawca nie był oddelegowywany do innych prac.

/zeznania świadka R. K.: 00:35:05 – płyta CD k. 35, zeznania świadka F. O.: 00:42:31, 00:49:28 – płyta CD k. 35, zeznania wnioskodawcy: 00:14:13 – płyta CD k. 35 w zw. z 00:16:20 - płyta CD 77/

(...) Fabryka (...) w Ł.

w zaświadczeniu z dnia 21 maja 1984 roku wskazała, że zajmowane przez M. C. (1) stanowisko jest zaliczone do stanowisk, na których wykonywane są prace

w szczególnych warunkach wymienione w Załączniku Nr 1 do Zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego Nr 7 z dnia 19 maja 1983 roku Dział XIV poz. 12. Ze wskazaniem., iż pracownikom zatrudnionym na tym stanowisku przysługuje prawo do wcześniejszej emerytury oraz podwyższenie podstawy wymiaru emerytury lub renty.

/zaświadczenie – k. 19/20 plik II akt ZUS/

W latach 1983-1988 wnioskodawca otrzymywał dodatek za pracę w szczególnych warunkach.

/dokumentacja płacowa – koperta k. 19/

W wystawionym ubezpieczonym świadectwie pracy z dnia 30 września 1988 roku pracodawca wskazał, iż M. C. (1) był zatrudniony w (...) Fabryce (...) w Ł. w okresie od dnia 7 lipca 1977 roku do dnia 30 września 1988 roku w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacz-ślusarz-blacharz.

/świadectwo pracy – k. 17/18 plik II akt ZUS/

Pracodawca nie wystawił wnioskodawcy świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach.

/okoliczność bezsporna/

W okresie od dnia 6 października 1988 roku do dnia 30 września 1990 roku M. C. (1) był zatrudniony w Gminnej Spółdzielni (...)

w A.. W umowie o pracę z dnia 6 października 1988 roku wskazano, że wnioskodawca został zatrudniony na stanowisku ślusarz-spawacz.

/świadectwo pracy – k. 21/22 plik II akt ZUS, umowa o pracę z dn. 6.10.1988 r. – akta osobowe w kopercie k. 79/

Gminna Spółdzielnia (...) w A. zajmowała się produkcją drzwi, krat i bram z metalu.

/zeznania świadka M. C. (2): 00:04:50 – płyta CD 77, zeznania wnioskodawcy: 00:16:20 - płyta CD 77/

W spornym okresie zatrudnienia w w/w zakładzie pracy wnioskodawca wykonywał przede wszystkim czynności spawacza, ale również zajmował się pracami ślusarskimi. Do jego obowiązków należało wykonanie szkieletu drzwi, docięcie elementów, złożenie kształtowników, spawanie elementów, prostowanie i szlifowanie.

/zeznania świadka M. C. (2): 00:04:50 – płyta CD 77, zeznania wnioskodawcy: 00:16:20 – płyta CD 77/

W wystawionym ubezpieczonym świadectwie pracy z dnia 2 października 1990 roku pracodawca wskazał, iż M. C. (1) był zatrudniony w Gminnej Spółdzielni (...) w A. w okresie od dnia 6 października 1988 roku do dnia 30 września 1990 roku w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ślusarza-spawacza w punkcie usług ślusarskich.

/świadectwo pracy – k. 21/22 plik II akt ZUS oraz w aktach osobowych w kopercie k. 79/

Pracodawca nie wystawił M. C. (1) świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach.

/okoliczność bezsporna/

Od dnia 20 stycznia 1992 roku wnioskodawca jest zatrudniony w B. (...)

z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy. W umowach o prace zawieranych na czas określony z dnia 20 stycznia 1992 roku, z dnia 21 kwietnia 1992 roku, z dnia 22 lipca 1992 roku, z dnia 1 października 1992 roku, z dnia 1 stycznia 1993 roku, z dnia 1 lipca 1993 roku, z dnia 1 stycznia 1994 roku, z dnia 30 czerwca 1994 roku, z dnia

31 grudnia 1994 roku, z dnia 30 czerwca 1995 roku, z dnia 29 grudnia 1995 roku oraz na czas nieokreślony z dnia 31 grudnia 1996 roku wskazano, iż wnioskodawca był zatrudniony na stanowisko spawacza. W aktach osobowych ze spornego okresu zatrudnienia znajdują się także zaświadczenia lekarskie stwierdzające, iż M. C. (1) był zdolny do pracy na stanowisku spawacza wobec braku przeciwwskazań zdrowotnych.

/zaświadczenie – k. 23/24 plik II akt ZUS, umowy o pracę – k. 1, k. 4, k. 6, k. 7, k. 11, k. 15, k. 16, k. 17, k. 19, k. 21, k. 24, k. 26, karta kontrolna badań okresowych – k. 5, zaświadczenia lekarskie – k. 30, k. 31, k. 32, k. 33– część B akt osobowych w kopercie – k. 40/

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. zajmuje się produkcją drzwi i ościeżnic.

/zeznania świadka R. K.: 00:37:23 – płyta CD k. 35, zeznania świadka F. O.: 00:49:58 – płyta CD k. 35/

Od początku zatrudnienia w B. (...) wnioskodawca wykonywał wyłącznie prace spawalnicze. Elementy do spawania były przygotowywane dla spawaczy na blacharni, gdzie gilotyną cięto materiał. Wnioskodawca spawał elektrycznie.

/zeznania świadka R. K.: 00:37:23 – płyta CD k. 35, zeznania świadka F. O.: 00:49:58 – płyta CD k. 35/

Wnioskodawca wykonywał prace spawalnicze w pełnym wymiarze czasu pracy tj. 8 godzin dziennie, zdarzało się, że pracował również w godzinach nadliczbowych.

/zeznania świadka R. K.: 00:37:23 – płyta CD k. 35/

Pracodawca nie wystawił wnioskodawcy świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach.

/okoliczność bezsporna/

M. C. (1) udokumentował na dzień 1 stycznia 1999 roku ogólny staż pracy w wymiarze w wymiarze 25 lat, 10 miesięcy i 6 dni, w tym 25 lat, 7 miesięcy i 26 dni okresów składkowych oraz 2 miesiące i 10 dni okresów nieskładkowych.

/decyzja k. 35-36 plik II akt ZUS/

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. nie zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych żadnego okresu zatrudnienia.

/decyzja k. 35-36 plik II akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji osobowej ze spornego okresu pracy wnioskodawcy, jak i osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań świadka M. C. (2) pracującego ze skarżącym w Gminnej Spółdzielni (...)

w A., świadka K. C. zatrudnionego z odwołującym w Fabryce (...) w Ł. oraz świadków: R. K. i F. O. pracujących z wnioskodawcą zarówno w Fabryce (...) w Ł., jak i w późniejszym okresie w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł., a zatem osób posiadających wiedzę odnośnie charakteru zatrudnienia wnioskodawcy i rodzaju wykonywanych przez niego czynności oraz częściowo także na podstawie zeznań wnioskodawcy. Zgromadzone dokumenty, zeznania wnioskodawcy oraz zeznania świadków zasadniczo nie budzą wątpliwości, co do ich wiarygodności, częściowo znajdują także potwierdzenie w załączonej dokumentacji osobowej i stanowią tym samym wiarygodne źródło dowodowe.

Sąd nie dał jedynie wiary zeznaniom świadka R. K. i K. C. oraz wnioskodawcy w zakresie, w jakim wskazywali, że M. C. (1) od początku zatrudnienia w (...) Fabryce (...) w Ł. tj. od dnia 7 lipca 1977 roku do zwolnienia celem odbycia służby wojskowej tj. do dnia 24 października 1979 roku wykonywał tylko i wyłącznie prace spawalnicze oraz, że nie wykonywał prac ślusarskich. Zeznania te są całkowicie sprzeczne z dokumentacją osobową z spornego okresu zatrudnienia, z której wynika, że był on wówczas zatrudniony na stanowisku ślusarz-blacharz i brak jest jakiegokolwiek dokumentu świadczącego o tym, że do jego obowiązków należało również spawanie. Należy zauważyć, że we wniosku w sprawie zatrudnienia pracownika z dnia 1 lipca 1977 roku wskazano, iż M. C. (1) zostanie zatrudniony na stanowisku ślusarz-frezjer. W umowie o pracę z dnia 7 lipca 1977 roku pracodawca wskazał, że wnioskodawca został zatrudniony w Wydziale Mechanicznym w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ślusarza – blacharza. Stanowisko takie zostało również wskazane w angażu z dnia 15 czerwca 1978 roku. Wnioskodawca nie posiadał również w tym czasie uprawnień spawalniczych, które nabył dopiero z dniem 20 kwietnia 1979 roku. Nadto wskazać należy, że świadkowie R. K. i K. C. byli zatrudnieni na innym niż wnioskodawca stanowisku tj. jako tokarza, obsługiwali wtryskarki i pomimo, iż pracę świadczyli w tym samym budynku co skarżący, to jednak na oddzielnej hali. Nadto nie potrafili on ponad wszelką wątpliwość stwierdzić, że wnioskodawca nie wykonywał nigdy prac ślusarskich.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku Nr 748), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku (art. 196 ustawy) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz,
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zaś ust. 2 w/w przepisu (wg stanu prawnego do dnia 31 grudnia 2012 roku) stanowił, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Od dnia 1 stycznia 2013 roku ust. 2 w/w przepisu uległ zmianie poprzez rezygnację ustawodawcy z warunku rozwiązania stosunku pracy (ustawa z dnia 11 maja 2012 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw – art. 1 – Dz. U. z 2012r., poz. 637)

Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki: osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 65 lat (dla mężczyzn), oraz mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat (dla mężczyzn).

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 – 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1.

Według treści § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle § 2 ust. 1 tegoż rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy

obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 1997 r. II UKN 417/97 – (...)
i US (...) i wyrok Sądu Najwyższego z 15 listopada 2000 r. II UKN 39/00 Prok.
i Prawo (...)).

Stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadectwie pracy.

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, iż wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe co do: wieku – wnioskodawca ukończył 60 lat w dniu 29 czerwca 2014 roku, braku członkostwa w otwartym funduszu emerytalnym oraz wymaganych na dzień 1 stycznia 1999 roku okresów składkowych i nieskładkowych. Jednak w ocenie Sądu Okręgowego wnioskodawca nie spełnia warunku co do posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawcy do zatrudnienia w szczególnych warunkach żadnego okresu zatrudnienia. Wnioskodawca wnosił natomiast o zaliczenie do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia: od dnia 7 lipca 1977 roku do dnia 30 września 1988 roku w (...) Fabryce (...) w Ł. (z przerwą związaną z odbywaniem zasadniczej służby wojskowej od dnia 25 października 1979 roku do dnia 6 października 1981 roku), od dnia 6 października 1988 roku do dnia 30 września 1990 roku w Gminnej Spółdzielni (...) w A. oraz od dnia 20 stycznia 1992 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł..

Regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach Sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym zeznaniami świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. sygn. III UZP 5/85 – LEX 14635, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84 – LEX 14625).

Podkreślenia też wymaga, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzony mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 roku, I UK 393/10).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na okoliczność pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w szczególnych warunkach dopuścił dowód z zeznań świadków i z przesłuchania wnioskodawcy oraz przeprowadził dowód z dokumentacji osobowej ze spornych okresów zatrudnienia.

Analiza treści wykazu A do powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wskazuje, że prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym są wymienione w Dziale XIV poz. 12 jako prace w szczególnych warunkach.

Jak ustalono w okresie od dnia 7 lipca 1977 roku do dnia 30 września 1988 roku M. C. (1) był zatrudniony w (...) Fabryce (...) w Ł., przy czym od dnia od dnia 25 października 1979 roku od dnia 6 października 1981 roku odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że od dnia 7 lipca 1977 roku do dnia 24 października 1979 roku wnioskodawca wykonywał pracę ślusarza – blacharza i brak jest podstaw do przyjęcia, że w okresie tym wykonywał prace spawalnicze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wskazuje na to wprost treść akt osobowych wnioskodawcy ze spornego okresu.

Ze znajdujących się w nich dokumentów wynika, że od dnia 7 lipca 1977 roku do dnia zwolnienia celem odbycia zasadniczej służby wojskowej tj. do dnia 24 października 1979 roku skarżący był zatrudniony na stanowisku ślusarza – blacharza. Stanowisko takie zostało wymienione we wniosku w sprawie zatrudnienia pracownika (ślusarz-frezer), umowie o pracę, angażu, a także w karcie obiegowej zmiany – zwolnienia w związku z powołaniem do odbycia służby wojskowej. Co prawda z zeznań świadków R. K. i K. C., a także zeznań wnioskodawcy wynika, że od początku zatrudnienia w (...) Fabryce (...) w Ł. zajmował się wyłącznie spawaniem elektrycznym. Twierdzeń tych nie można było jednak uznać za wiarygodne w świetle tego, iż świadkowie ci w tym okresie byli zatrudnieni na innym niż wnioskodawca stanowisku tj. jako tokarza, obsługiwali wtryskarki i pomimo, iż pracę świadczyli w tym samym budynku co skarżący, to jednak na oddzielnej hali. Nadto nie potrafili oni ponad wszelką wątpliwość stwierdzić, że wnioskodawca nie wykonywał nigdy prac ślusarskich, albowiem z ich zeznań wynika wyłącznie, iż świadkowie nie widywali go przy innych pracach, co jednak z uwagi na świadczenie pracy w innym pomieszczeniu, nie może mieć decydującego znaczenia. Ponadto jak ustalono, wnioskodawca ukończył kurs w zakresie podstaw spawania elektrycznego dopiero w dniu 20 kwietnia 1979 roku i wówczas otrzymał książkę spawacza.

Z zeznań świadka K. C. wynika zaś, iż pracownicy zatrudnieni na stanowisku spawacza, musieli posiadać stosowne uprawnienia. Znamiennym jest również, że pomimo uzyskania przez ubezpieczonego uprawnień, pracodawca nie zmienił nazwy jego stanowiska i nadal pracował na podstawie angażu na stanowisku „ślusarza-blacharza”.

W związku z powyższym zważyć należy, że prawo do wcześniejszej emerytury stanowi odstępstwo od zasady powszechnego wieku emerytalnego i w związku z tym nie można poprzestać tylko na jego uprawdopodobnieniu, lecz musi zostać udowodnione, a temu służą przede wszystkim dokumenty. Dlatego, w tej kategorii spraw podkreśla się, że same zeznania świadków, gdy nie znajdują potwierdzenia w dokumentach pracowniczych z reguły byłyby niewystracające do przyjęcia pracy w szczególnych warunkach (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 20 września 2012 r., III AUa, Lex nr 1223476, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 maja 2013 r., III AUa 952/12, LEX nr 1327500 i wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 maja 2013 r., III A Ua 952/12, LEX nr 1327500).

W orzecznictwie przyjmuje się, że gdy zeznania świadków nie znajdują potwierdzenia w dokumentach pracowniczych, nie stanowią wówczas miarodajnego dowodu pracy

w szczególnych warunkach. Nie jest dopuszczalne oparcie się wyłącznie na zeznaniach świadków, w sytuacji gdy z dokumentów wynikają okoliczności przeciwne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 7 listopada 2013 r., sygn. III AUa 393/13, LEX nr 1444841, wyroki Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 17 stycznia 2012 r., sygn. III AUa 1482/11, LEX nr 1110006 i z dnia 22 lutego 2012 r., sygn. III AUa 1734/11, LEX nr 1129735).

Przesłuchani w sprawie świadkowie, w ocenie Sądu Okręgowego nie potwierdził w sposób niebudzący wątpliwości twierdzeń ubezpieczonego, co do rodzaju wykonywanej przez niego pracy w spornym okresie od dnia 7 lipca 1977 roku do dnia 24 października 1979 roku. Podkreślić jeszcze raz należy, że prawo do wcześniejszej emerytury stanowi odstępstwo od zasady powszechnego wieku emerytalnego i w związku z tym nie można poprzestać tylko na jego uprawdopodobnieniu, lecz musi zostać udowodnione, a temu służą dokumenty.

Powyższy okres nie może zostać także uwzględniony wnioskodawcy na podstawie powołanego przez wnioskodawcę w odwołaniu Działu III, poz. 78 rozporządzenia, gdyż odwołujący w tym okresie był zatrudniony jak już wyżej wskazano na łączonym stanowisku ślusarz – blacharz i nie wykazał, aby stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał

czynności polegające na szlifowaniu lub ostrzeniu wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowaniu mechanicznym, wręcz przeciwnie negował, że wykonywał takie prace.

Ponadto zdaniem Sądu na podstawie zgromadzonych dowodów nie sposób było także ustalić, że M. C. (1) w okresie od dnia 6 października 1988 roku do dnia 30 września 1990 roku, w którym był zatrudniony w Gminnej Spółdzielni (...) w A. roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał wyłącznie prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym.

Z materiału dowodowego w postaci dokumentacji pracowniczej oraz zeznań świadka M. C. (2), a także samego wnioskodawcy wynika, iż w spornym okresie skarżący w ramach zatrudnienia łączył obowiązki spawacza i ślusarza. Świadek M. C. (2) zeznał, iż do obowiązków wnioskodawcy należało wykonanie szkieletu drzwi z dostarczanego mu materiału, składał on kształtowniki, spawał, prostował i szlifował. Nadto sam wnioskodawca zeznał, iż w ramach zatrudnienia na stanowisku ślusarza-spawacza, co prawda przede wszystkim zajmował się spawaniem, ale zdarzało się również, że wykonywał prace ślusarskie.

Z dokonanych ustaleń, wypływa zatem wniosek, iż wnioskodawca nie wykonywał tylko i wyłącznie prac spawalniczych, albowiem osobiście zajmował się szlifowaniem, co w ocenie Sądu umniejszało wymiar czasu pracy wykonywanej przez odwołującego w szczególnym charakterze, o której mowa w resortowym rozporządzeniu. Sąd nie kwestionuje, że wnioskodawca wykonywał prace spawalnicze w spornym okresie, brak jest jednak podstaw do przyjęcia, iż była to praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. To prace „przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym” uznane zostały za pracę o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości, a nie jakakolwiek inna praca składająca się na ostateczny rezultat. Jeszcze raz podkreślić należy, że stałe wykonywanie pracy w warunkach szczególnych jest rozumiane w orzecznictwie Sądu Najwyższego jako wypełnianie pełnego wymiaru czasu pracy na zajmowanym stanowisku pracy, gdyż nie jest dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika (por. np. wyrok z dnia 4 czerwca 2008 r., II UK 306/07, OSNP 2009 nr 21-22, poz. 290). Wyjątek mogą tu stanowić krótkotrwałe, konieczne szkolenia pracownika, zwłaszcza wstępne (wyrok z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75).

Równocześnie wskazać należy, że w ocenie Sądu zachodzą podstawy do zaliczenia skarżącemu okresu zatrudnienia w (...) Fabryce (...) w Ł. od dnia 2 listopada 1981 roku tj. od momentu podjęcia pracy po odbyciu zasadniczej służby wojskowej do dnia 30 września 1988 roku na stanowiskach spawacza-ślusarza oraz spawacza-ślusarza-blacharza.

Na podstawie zeznań świadka F. O. – kierownika Wydziału Mechanicznego, zatrudnionego w (...) Fabryce (...) w Ł. w latach 80-tych i świadka K. C. zatrudnionego w przedmiotowym zakładzie w latach 1977 – 1992, przy czym świadczącego pracę w Wydziale Mechanicznym N. dopiero od 1980 roku (przed odbyciem służby swoje obowiązki wypełniał w oddziale mieszczącym się na ul. (...) w Ł.) oraz na podstawie zeznań wnioskodawcy ustalono, iż po powrocie z wojska i ponownym zatrudnieniu w (...) Fabryce (...) w Ł. tj. od dnia 2 listopada 1981 roku, w ramach tego zatrudnienia wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał wyłącznie prace spawalnicze, wnioskodawca spawał elektrycznie elementy maszyn jedwabniczych przygotowane uprzednio przez ślusarzy i blacharzy. Powyższe znajduje częściowo potwierdzenie w aktach pracowniczych z tego okresu, z których wynika,

że skarżący otrzymywał angaże na stanowisko spawacza-ślusarza, a w późniejszym okresie na stanowisko spawacza-ślusarza-blacharza. Za przyjęciem takiej wersji przemawia także fakt, iż pracodawca w latach 1983-1988 wypłacał wnioskodawcy dodatek za pracę w szczególnych warunkach, a także wystawił wnioskodawcy zaświadczenie z dnia 21 maja 1984 roku, w którym wskazał, iż stanowisko, które zajmuje jest zaliczone do stanowisk, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach wymienione w Załączniku Nr 1 do Zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego Nr 7 z dnia 19 maja 1983 roku Dział XIV poz. 12.

Ostatecznie zdaniem Sądu do stażu pracy w warunkach szczególnych można także wnioskodawcy zaliczyć okres od dnia 20 stycznia 1992 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. na stanowisku spawacza.

Jak ustalono na podstawie zeznań świadków pracujących z wnioskodawcą w spornym okresie oraz zeznań samego odwołującego, w powyższym okresie wykonywał on wyłącznie prace spawalnicze. Elementy do spawania były przygotowywane dla spawaczy na blacharni. M. C. (1) w spornym okresie spawał elektrycznie. Wnioskodawca wykonywał prace spawalnicze w pełnym wymiarze czasu pracy, zdarzało się również, że pracował w nadgodzinach. Zeznania te znajdują w pełni potwierdzenie w aktach osobowych wnioskodawcy - we wszystkich umowach o pracę, jakie zawarł z wnioskodawcą wskazano, że powierzono mu stanowisko spawacza. Nadto wnioskodawca był regularnie poddawany badaniom okresowym, w których stwierdzano, iż jest on zdolny do pracy na stanowisku spawacza.

W ocenie Sądu, w powyższych okresach wnioskodawca wykonywał zatem prace wymienione w wykazie A dział XIV poz. 12, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, czyli prace przy spawaniu elektrycznym.

Pomocnicze znaczenie w tym zakresie stanowi wykaz zawarty w załączniku nr 1 do Zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 roku w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz. Urz. MG z 1985 roku Nr 1, poz. 1), w którym w dziale XIV wymieniono pod poz. 12 pkt 8, stanowisko spawacza.

Podkreślenia jednak wymaga w tym miejscu, że zaliczenie M. C. (1) okresów od dnia 2 listopada 1981 roku do dnia 30 września 1988 roku oraz od dnia 20 stycznia 1992 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku do stażu pracy w szczególnych warunkach daje jedynie 13 lat, 10 miesięcy i 18 dni pracy w warunkach szczególnych.

Reasumując do wymaganego co najmniej 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach wnioskodawcy brakuje 1 roku, 1 miesiąca i 12 dni.

W tym miejscu podkreślić należy, że zgodnie z art. 6 k.c. to na wnioskodawcy spoczywał ciężar dowodowy w niniejszej sprawie. Oparcie polskiej procedury cywilnej na zasadzie kontrydiktoryjności jedynie w wyjątkowych przypadkach dozwala Sądowi na podjęcie czynności mających na celu pobudzenie inicjatywy stron, a zasadą w tym zakresie jest samodzielne dążenie uczestników postępowania do wykazania prawdziwości podnoszonych twierdzeń. Jeżeli twierdzenie istotne dla rozstrzygnięcia nie zostanie udowodnione, to o merytorycznym rozstrzygnięciu sprawy decyduje rozkład ciężaru dowodu. Zatem strona, na której spoczywa ciężar dowodu, ponosi ryzyko ujemnych skutków niedopełnienia swoich obowiązków w tym zakresie. Sąd Okręgowy uznał również, zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku, że nie jest zarówno zobowiązany, jak i uprawniony do przeprowadzenia dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (patrz wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76). Tymczasem wnioskodawca reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie wykazał, że w spornych okresach od dnia od dnia 7 lipca 1977 roku do dnia 24 października 1979 roku oraz od dnia 6 października 1988 roku do dnia 30 września 1990 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę zaliczaną do prac w warunkach szczególnych.

Biorąc pod uwagę przywołane przepisy stwierdzić należy, że pomimo, iż wnioskodawca spełnił pozostałe przesłanki do przyznania emerytury, a mianowicie: wieku, posiadania co najmniej 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego, ze

względu na nieprzepracowanie wymaganego ustawowo okresu 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub
w szczególnym charakterze emerytura wnioskodawcy nie przysługuje.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

10.02.2016r.